

Zdravím vás,

dnes bude mé vyprávění o největší a nejhrdinější akci českého odboje z období nacistické okupace v letech 1939 – 1945. Atentát na Reinharda Heydricha.

Pokud něčemu nebudete rozumět, chtěli byste vědět něco víc, dát mně nějaký tip nebo se chtěli na něco zeptat, pište mi na email:

dejepis-online@seznam.cz

Lukáš Zvěřina

Na začátek – řešení minulého cvičení.

9 Rozhodni, zda jsou tato tvrzení pravdivá. V tajence vyjde jméno sovětského generála, který byl hlavním velitelem Rudé armády:

V severní Africe probíhaly boje na území Libye, která byla italskou kolonií, a Egypta, který byl britskou kolonií.

V červenci 1943 se Spojenci vylodili na Sicílii a začátkem září 1943 v Itálii.

Největší tanková bitva v dějinách se odehrála u Murmanska.

Bitvou u Stalingradu byl definitivně zastaven německý postup v Sovětském svazu.

První jednání Spojenců o koordinaci vojenských akcí v Evropě se konalo v Paříži.

ANO NE

Ž G

U E

N K

O A

D V

10 Dopln k fotografii informace:

tajenka: Georgij K. .... ŽUKOV .....

Zkuste, co se vám podaří. Je to zopakování si minulé kapitoly - holocaust.

Koncentrační tábory a válečné zločiny

16 Vyluští doplňovačku. V tajence vyjde název prvního nacistického koncentračního tábora.

- 1) První koncentrační tábory zřizovali Britové v letech 1899 – 1902 za ... války.
- 2) hromadné vyvražďování osob židovské národnosti
- 3) Koncentrační tábory, kde docházelo k rychlému zabíjení velkého počtu lidí, se nazývají ...
- 4) Nápis, který nosili židé na žluté hvězdě.
- 5) Koncentrační tábory, kde byli lidé využíváni jako levná výrobní síla, se nazývají ...
- 6) nástup v koncentračním táboře
- 7) hlídač v koncentračním táboře
- 8) zabavování majetku židů a jeho předávání arijcům
- 9) Každý člověk dostal při příjezdu do koncentračního tábora ...

tajenka: .....

17 Spoj, co spolu souvisí.

.....

17 Spoj, co spolu souvisí.

konečné řešení
židovské otázky
vyhlazovací
koncentrační tábory
norimberské zákony
transport
Adolf Eichmann

Argentina
dobyččí vagóny
úmysl zcela zlikvidovat
židy v Evropě
Polsko
Židé zbaveni občanství
a tím i státní ochrany.

zákaz vykonávat určitá povolání,
navštěvovat kina a divadla
Osvětim
selektce
Reinhard Heydrich
Simon Wiesenthal

18 Vyber správnou odpověď. Podle barev doplň údaje týkající se vyhlazovacího koncentračního tábora Osvětim.

Lidé, povolání do transportu, si s sebou mohli vzít...	a) ...jen zavazadla určité hmotnosti (20 – 50 kg).	b) ...všechn osobní majetek.	c) ...jen peníze.
	1 300 000	750 000	550 000
Ve vyhlazovacích táborech byli lidé usmrcováni pomocí...	a) ...elektrického křesla.	b) ...plynových komor.	c) ...injekcí.
	Sigmund Rascher	Josef Mengele	Aribert Heim
Nacistické koncentrační tábory se nacházely na území...	a) ...Sovětského svazu a Maďarska.	b) ...Francie a Nizozemí.	c) ...Polska, Německa a Rakouska.
	Molwice	Treblinka	Březinka
Státy, které se odmítly podílet na vyhlazování Židů, byly...	a) ...Itálie, Bulharsko a Řecko.	b) ...Rakousko a protektorát Čechy a Morava.	c) ...Polsko a Rakousko.
	Rudou armádou	americkou armádou	britskou armádou

Celkový počet lidí, kteří přišli o život v Osvětimi, byl .
V Osvětimi prováděl své pseudolékařské pokusy doktor .
V roce 1941 byl přistavěn k původnímu táboru další, který nesl název Osvětim- .
Osvětim byla v roce 1945 osvobozena .

Atentát na Reinharda Heydricha – 27. 5. 1942 (Slavné dny – úvodní video)

V jedné z předchozích kapitol jsem se vám snažil vyprávět o našich předcích, kteří se nesmířili s okupací a Protektorátem a vstoupili do odboje. Buď odešli do zahraničí, nebo zůstali doma. Jít do odboje znamenalo riskovat svůj život, být neustále v napětí, jestli vás nedostane gestapo. Někteří, než aby padli do rukou gestapa a byli krutě mučeni, tak radši spáchali sebevraždu. Hlavně z obavy, aby neprozradili další lidi v odboji při mučení.

Po útoku na SSSR, v červnu 1941, prezident Beneš a naši představitelé zahraničního odboje řešili, jak přesvědčivě dokázat Spojencům, že i Češi usilovně bojují za svobodu a obnovení Československa. Zesílily odbojové aktivity v celém Protektorátě (sabotáže). Jenže Němci potřebovali mít v Čechách a na Moravě co nejvíce klid, aby český průmysl maximálně vyráběl pro válečné úsilí německé říše. V té době byla situace v Protektorátě složitá. Aby byl v Protektorátu „pořádek“, rozhodl se A. Hitler poslat sem jednoho ze svých nejschopnějších mužů:

SS-Obergruppenführera a generála policie - Reinharda Heydricha.

Heydrich přišel 27. 9. 194 jako dočasně zastupující říšský protektor v Protektorátu Čechy a Morava. A Heydrich v Protektorátě pořádek nastolil. Terorem vůči odboji a materiální podporou pracujícím lidem ve válečném průmyslu. Politika cukru a biče. „Když vy Češi budete pracovat pro Říši, nebudete se proti Říši stavět, necháme vás být. Pokud budete dělat nepřátelskou činnost vůči Říši, zničíme vás“. [Heydrich měl děsivé plány s námi Čechy.](#)

Gestapu se úspěšně dařilo, prostřednictvím svých agentů, udavačů, kolaborantů rozbíjet domácí odbojové organizace. V Protektorátu zavládla atmosféra strachu a nejistoty. Politika R. Heydricha byla úspěšná. A právě tehdy, v Londýně prezident E. Beneš řešil, jak povzbudit český protinacistický odboj a dokázat W. Churchillovi, že bojují, stejně jako ostatní okupované národy Evropy, za svou svobodu. [\(Exilová československá zpravodajská služba v čele s Františkem Moravcem, který dostal úkol něco vymyslet\).](#)

A tehdy se začal psát jeden z nejdramatičtějších příběhů našich moderních dějin. Příběh odvahy, hrdinství, statečnosti a zároveň zbabělosti, zrady a strachu. Bude to nejtěžší okamžik nacistické okupace naší země. Mnohým v této zemi půjde o život (kdo něco ví a nenahlásí to, bude popraven i s celou svou rodinou). Přesto, ho naši (českoslovenští parašutisté ve spolupráci s mnoha lidmi z domácího odboje) dostali. [27.5. 1942 Reinharda Heydricha zabil.](#) Daň za to bude strašná, krvavá. Msta nacistů bude ohromná (popravy, vyhlazení obce Lidice a Ležáky). Atmosféra strachu byla nedozírná. Oběť tisíců českých vlastenců nebyla marná. Všichni Spojenci uznali, že Češi a Slováci si svůj svobodný stát po vítězné válce zaslouží. Československá republika bude obnovena jako svobodný samostatný stát.

Bylo strašné vidět denně tyto vylepené seznamy a poslouchat veřejná hlášení o popravených.

MACHUNG

VYHLÁŠKA

Prager wurden am 3. Juni 1942 zum Tode

Rozsudkem stanného soudu v Praze ze dne 3. června 1942 byli odsouzeni k smrti zastřelením:

- am 20. Januar 1918
- 1. Juli 1913
- April 1901
- sen, geb. am 17. September 1904
- rbalowitz, geb. am 18. Februar 1896
- am 15. Dezember 1908
- 29. September 1905
- am 7. Januar 1898
- m 14. September 1918
- 30. Mai 1896
- am 1. Mai 1902
- Bolewetz, geb. am 23. Dezember 1907
- 7. Mai 1906
- b. am 1. September 1907
- m 1. Juli 1883
- m 9. April 1886
- 22. Dezember 1909
- am 29. Oktober 1906

1. Josef Běloušek z Radotína, nar. 20. ledna 1918
2. Jan Bureš z Bolevce, nar. 21. července 1913
3. Karel Bureš z Plzně, nar. 14. dubna 1901
4. Ludmila Burešová, roz. Peřiferová z Plzně, nar. 17. září 1904
5. Anežka Doležalová, roz. Machová z Drvalovic, nar. 18. února 1896
6. Vítězslav Dvořák z Prahy I., nar. 15. prosince 1908
7. Antonie Dudlová z Plzně, nar. 29. září 1905
8. Augustin Frjédl z Prahy III., nar. 7. ledna 1898
9. Josef Jayárek ze St. Kolína, nar. 14. září 1918
10. Hugo Jonáš z Chrudimi, nar. 30. května 1896
11. Stanislav Kašpar z Bolevce, nar. 1. května 1902
12. Štěpánka Kašparová, roz. Sillingerová z Bolevce, nar. 23. prosince 1907
13. Jaroslav Klail z Plzně, nar. 17. května 1906
14. Josef Kus z Hor. Ostrovice, nar. 1. září 1907
15. Bohumír Láska z Prahy V., nar. 1. července 1883
16. Bedřich Linhart z Prahy V., nar. 9. dubna 1886
17. Rudolf Mareš z Prahy V., nar. 22. prosince 1909
18. Alois Nelba z Malé Víscky, nar. 29. října 1906

- am 7. August 1911
- am 28. Mai 1900
- 8. August 1920
- a. am 15. März 1882
- am 20. Oktober 1899
- s Prag V., geb. am 17. April 1907
- Prag V., geb. am 30. Juni 1910
- m 17. September 1907
- Prag V., geb. am 12. Mai 1907
- 21. Juli 1911
- m 20. September 1901
- t, geb. am 24. Oktober 1901
- b. am 10. Mai 1911
- geb. am 9. Januar 1896
- m 27. September 1892
- c. am 6. Mai 1909
- s Tschernitz, geb. am 18. Januar 1909
- geb. am 18. Juli 1920

32. Antonín Hruša z Prahy I., nar. 28. května 1900
33. Jan Hruša z Prahy I., nar. 18. srpna 1920
34. František Janů z Prahy III., nar. 15. března 1882
35. Václav Kotík z Prahy III., nar. 20. října 1899
36. Izák Jakub Koppensteiner, žid z Prahy V., nar. 17. dubna 1907
37. Eva Koppensteinerová, židovka z Prahy V., nar. 30. června 1910
38. Josef Plánek z Prahy V., nar. 17. září 1907
39. Marta Plánková, roz. Naxnerová z Prahy V., nar. 12. května 1907
40. Václav Rusý z Plzně, nar. 21. července 1911
41. Miloslav Šára z Prahy V., nar. 20. září 1901
42. Václav Tůma z Dobříchovic, nar. 24. října 1901
43. Emanuel Votruba z Březové, nar. 10. května 1911
44. Antonín Zadníček z Píbrami, nar. 9. ledna 1896
45. Václav Zeman ze Stanov, nar. 27. září 1892
46. Josef Ženíšek z Černic, nar. 6. května 1909
47. Barbora Ženíšková, roz. Misterová z Černic, nar. 18. ledna 1909
48. František Ženíšek z Černic, nar. 18. července 1920

führten verbargen politisch nicht gemein
ern 13-48 aufgeführten Personen billigten
ter Heydrich. Das Urteil wurde sofort voll
n wurde eingezogen

Odsouzení pod č. 1-12 přechovávali proti nařízení osoby policejní
Odsouzení pod č. 13-48 schvalovali atentát na SS-Obergruppenführera
Rozsudky byly vykonány. Jména odsouzených bylo zabaveno

steht in Böhmen und Mähren

Říšský protektor v Čechách a na Moravě
V zastoupení:

Je to velký odkaz našich předků a je dobře ho znát a vědět, co dokázali.

7 statečných
atentátníků:
(Josef Bublík,
Jozef Gabčík,
Jan Hrubý, Jan
Kubiš, Adolf
Opálka,
Jaroslav Švarc,
Josef Valčík)

Jak to celé bylo, je na velký příběh. Popsat ho stručně je velmi obtížné, a proto vám navrhuji, podívat se, jak to celé bylo. Je několik filmových i dokumentárních verzí těch událostí, jejich příčin a důsledků.

Pokud chcete, podívejte se na to.

Jsou různé filmové verze. Pokud chcete nejnovější (2016), britskou verzi je odkaz zde: film - [Anthropoid](#)

Já osobně dávám přednost starší české verzi z roku 1964 (je asi nejpřesnější, s výbornými českými herci) - [Atentát](#)

Zajímavá verze přípravy celé akce a popisu našeho zahraničního odboje v Londýně – [České století – Kulka pro Heydricha](#)

Dokumentární povídání se svědky té doby: [Heydrich - konečné řešení: Češi se nevzdávají \(43/44\)](#)

Krutá msta nacistů:

velmi silný emocionální příběh - film [Lidice](#) (2011), a podobně dramatický příběh - [Ležáky 42](#) (2010) – oba filmy velmi doporučuji (je o obrovské tragédii a statečných lidech a dramatech té doby)

Slavný český film – [Vyšší princip \(1960\)](#) – příběh 3 mladých maturantů, kteří si v této kruté době udělají nevinný žert z atentátu a bude je to stát život.

V dalším pokračování se vrátíme na bojiště 2. světové války v roce 1944.

Závěrečný přehled:

Heydrichiáda 1941 – 1942

- **jedno z nejtěžších období okupace**
- **22. června 1941 – útok Německa na SSSR – zesílení odboje v Protektorátě Čechy a Morava**
- **obavy Němců z neklidu v Čechách**
- **27.9. 1941 – příchod R. Heydricha jako zastupujícího říšského protektora do Protektorátu (generál policie a SS)**
- **stanné právo – zatýkaní vlastenců a popravy (540 osob)**
- **politika cukru a biče – tvrdý postih odbojářů x sociální výhody dělníkům**
- **útlum a potlačení českého odboje**
- **od podzimu 1941 výsadky parašutistů z Británie a později ze SSSR**
- **z Británie – Silver A, Silver B, Anthropoid (J. Kubiš, J. Gabčík)**
- **výsadek Anthropoid – cíl : atentát na R. Heydricha**
- **27. 5. 1942 úspěšný atentát a smrt R. Heydricha (4. 6.)**
- **krutá pomsta Němců (1 600 popravených, 3 000 lidí do koncentráků)**
- **10.6. 1942 vypálení Lidic (poprava 192 mužů, 60 žen, 88 dětí)**
- **18. 6. 1942 smrt 7 parašutistů – atentátníků**
- **24.6.1942 vypálení Ležáků (33 obyvatel popraveno, 11 dětí zplynováno**
- **likvidace velké části odboje**

Zároveň doporučuji na ČT:

- v úterý na ČT2

v 20⁰⁰ – [Velká vlastenecká válka](#)

- v sobotu na ČT2

ve 20⁰⁰ – sovětskou válečnou epopej z 2. sv. války – [Osvobození \(1967 – 5 dílů\)](#)

- v neděli 3.5. na ČT1

ve 20¹⁰ – [Anatomie zrady](#) – dvoudílný příběh o vzestupu a pádu ambiciózního politika a symbolu kolaborace s nacisty - Emanuela Moravce

Doporučuji sledovat zajímavé dokumenty na ČT2 a Prima Zoom.